

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 1 שנה 2023

בית ספר: בית הספר לקיימות מייסודן של החברה לישראל, כיל ובזן B.A

סדנה בתכנון עירוני חסין אקלים

מרצים/ות:

ד"ר רונית דוידוביץ-מרטון ronit.davidovich@post.runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

מר איל מגדלוביץ eyal.migdalovich@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	3876	סוג הקורס:	סדנה	שעות שבועיות:	2	נקודות זכות:	2
דרישות הקורס:	עבודה מסכמת	קוד קבוצה:	232387600	שפת לימוד:	עברית		

תנאי קדם

במידה ולמדת את אחד מהקורסים הרשומים מטה, בעלי תוכן זהה, לא תוכל להירשם לקורס סדנה בתכנון עירוני חסין אקלים (3876) :

5941 - סדנה בתכנון עירוני

השנה הקורס נערך בדגש על שיתוף בין בית הספר לקיימות לבין עיריית הרצליה (הנדסה) וכן המרינה בהרצליה ויעסוק בנושא: עיר@ים'. השיח עם השותפים סייע לגבש מתווה מרתק מלמד ומגוון. במהלך הסמסטר הסטודנטים יתחלקו לקבוצות של עד 3 אנשים כשכל קבוצה תבחר מסלול משנה מתוך הנושא המוביל ותגיב אליו במסגרת ארבעה תרגילים שמטרתם לדמות את תהליך התכנון. אלו מסלולי

1. **הדגש פיסי - זיקות וקשרים על בסיס פיסי – מפגש בין העיר לבין מי הים:** נושא זה מתייחס למשק המים העירוני מתוך מטרה לפתח תכנית המאפיינת את משק המים לאורך השנים והיום, לאן נכון לכוון את משק המים והמלצות לניהול מקיים של משק המים – בדגש על משמעותיות והמלצות תכנוניות לעניין פיתוח סביבתי המרחיב חלחול, ניהול הנגר העילי לשימוש ולאיכות הפיתוח וזמינותו לכל, ניקוז וביוב בדפוסים הממצעים זיהום ומאפשרים שימוש מיטבי במי קולחין, שימור / סחף הקרקע בדפוסים המתאימים לנחלים ולים, מזעור זיהום הים ושימור האיכויות הימיות וכד' (ניתן לשלב דגשים על תכנון עירוני המשלב טכנולוגיה חדשנית, מערכות בקרה עתידניות, מאפשר ניהול חכם וכד')
2. **זיקות וקשרים על בסיס חברה ואנשים – שימוש מיטבי בים בעבור ה**
WELLBEING לכל: נושא זה מתייחס להיבטים החברתיים של חוף הים כשצ"פ האולטימטיבי המרחב העירוני. מי מגיע לים בהרצליה לאורך השנים והיום? (ניתוח חברתי על פי מגוון משתנים, שאלונים, ומחקר), מה החזון החברתי של הים בהרצליה? למי הוא מיועד? באיזה שעות יומי, שבועי, עונתי, רב שנתי וכד', המלצות לתכנון המפגש בין העיר לבין שפת הים והים לעידוד מגוון קהלי היעד לשימוש מיטבי בים.
3. **הדש כלכלי - זיקות וקשרים על בסיס כלכלי - תיירות חוף בת קיימא:** הים הוא מנוף לפיתוח וצמיחה כלכלית, יזמית ועסקית. מגוון ענפי תעסוקה עדכניים נשענים על הים. בנושא זה הכוונה ללמוד את נושא התיירות בת הקיימא, משמעויות מרכזיות, מגמות בארץ ובעולם וכד'. הגדרת חזון תיירותי לשפת הים של הרצליה ומרכיבי הנבחרים והרלבנטיים והגדרת המלצות תכנון רב תחומיות שיהפכו את הרצליה למובילה בתיירות בת קיימא.

על כל הנושאים האלה והיבטים רלוונטיים נוספים כמו "מהי עיר ואיך מנתחים אותה?", התחדשות עירונית, שיתוף ציבור וכן הלאה - נלמד בכיתה, מהרצאות אורחים ובספורים בשטח.

מטרות הקורס

קורס במתכונת 'סטודיו', המיועד להעביר את הסטודנטים סימולציה המתפתחת כהליך תכנון 'אמיתי' ומאפשרת להם לעבור חווית לימוד תוך חשיפה לנושאים העומדים בחוד החנית התכנוני ועשיה תכנונית המיועדת לאפשר לסטודנטים להגיע לתוצרים שיוצגו בסיום הקורס בפני אורחים מעולם התכנון.

מערכת התכנון והבנייה היא מהמערכות המשפיעות ביותר על החיים, האזרחים ועל הסביבה בישראל ועל כן מטרת הקורס הינה להרחיב את היריעה בעיסוק במשבר האקלים אל עולמות התכנון והבנייה ולהקנות לסטודנטים מיומנויות בסיסיות בתכנון מקדם קיימות ומוטה אקלים.

הקורס מיועד לאפשר לסטודנטים לעשות שימוש מעשי בידע התיאורטי והמתודולוגי שנלמד במסגרת לימודי התואר, לצורך הכנת תכנית עירונית בת-קיימא בדגש על לימוד מגמות בארץ ובעולם, חדשנות תכנונית מתודולוגית ומעשית, חשיפה למגוון פרויקטים חדשניים ובעיקר – תהליך המעודד חשיבה יצירתית, יזמית וחדשנית – מחוץ לקופסה.

מבנה ציון הקורס

דרישות הקורס: 4 תרגילים מובילים על פי אבני הדרך :

- אפיון ומיפוי
- מדיניות – חזון, עקרונות ומטרות
- תרגיל שיתוף ציבור
- המלצות התכנון

4 התרגילים יהוו 40% מהציון הסופי - 10 נקודות לכל תרגיל.

העבודה המסכמת נדרשת לרכז את כלל התרגילים שנמסרו, לעדכן וליצור סדר שיטתי ביניהם ולבטא את כל מה שנלמד בכיתה בראיה משולבת. העבודה מהווה **60% מהציון** הסופי.

הנוכחות בשיעורים (כולל סוירים) – חובה . שכן מדובר בסדנה אינטראקטיבית הכוללת הצגות, שיח ודיונים ערים כחלק בלתי נפרד מהלמידה. על הנוכחותב כיתה יתקבל בונוס של 4 נקודות.

תפוקת למידה

הסדנה תציג מתודות, וכלים עדכניים, להם נדרש היום כל מתכנן סביבתי וכל העוסקים בהתמודדות עם משבר האקלים; כלי ניתוח הבוחנים את השפעת התכנון על התמודדות עם משבר האקלים, ותכנון סביבת חיים עדכנית, המתאימה למציאות האקלימית הסביבתית, החברתית והכלכלית בראיה כוללת ורב תחומית עדכנית. הסדנא תוביל את הסטודנטים דרך תהליך תכנון בהתבסס על 3 שלבים מרכזיים:

- אפיון, מיפוי וניתוח המתחם / הנושא / ההיבט העומד על סדר היום - ראייה רב תחומית משלבת מגוון טכנולוגיות מיפוי אפיון וניתוח, חשיבה מקורית (מה יש לנו פה ובעיקר - מה האתגר? כיצד ניתן לספק מענה ממנף וחדשני לצרכים, להתמודד אחרת עם אתגרים ולמנף את היתרונות היחסיים של המקום) המאפשרת נקודות מבט עדכניות על המתרחש בשטח ולאורך זמן ובכך מקדם תובנות חדשניות וחשיבה יזמית.
- אפיון ומיפוי סביבת התכנון - ניתוח דוגמאות מהארץ והעולם - מגמות עדכניות - הצגת דוגמאות לתהליכי כתנון ופרויקטים עירוניים בארץ ובעולם, אשר קידמו מהלכי התמודדות עם משבר האקלים, ניתוחה דוגמאות, עמידה על מגמות עדכניות, אתגרים עתידיים וכד'
- הגדרת מדיניות תכנון מקיימים - תוך הצגת חזון ערכי, מטרות ועקרונות תכנון (אני מאמין' - מה הייתם רוצים לעשות פה על מנת ליצור את ההבדל?) אשר יאפשרו התמודדות והתייחסות מתאימה לצורך התמודדות עם משבר האקלים, ואף מינוף המשבר לכדי איכויות אורבניות עדכניות
- פיתוח מודל / תכנית / המלצות - הגדרת דפוסי התקדמות ישומים המיועדים לפתח התמודדות תכנונית עם שינויי אקלים קיצוניים על בסיס מדדים ברורים ותוך פיתוח איכויות עדכניות

שעות קבלת מרצה

זמינות על פי הצורך

שעות קבלת מתרגל
זמינות על פי הצורך

פרטי עוזר הוראה
איל מגדלוביץ eyal.migdalovich@post.runi.ac.il

הערות נוספות
העודה לאורכה סמסטר תתבצע בקבוצות של 2 - 3 סטודנטים

רשימת קריאה
תימסר עם פתיחת הקורס ולאורכו